

Serhii Brovko, Ph.D. Candidate
Sumy National Agrarian University
Sumy, Ukraine

DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-471-9-28>

ANALYSIS OF THE DEVELOPMENT OF THE STATE OF THE INSURANCE SERVICES MARKET

АНАЛІЗ РОЗВИТКУ СТАНУ РИНКУ СТРАХОВИХ ПОСЛУГ

Інноваційні зміни на страховому ринку спостерігаються протягом останнього десятиліття, що зумовлено стрімким розвитком нових цифрових та інноваційних технологій. Страховий ринок активно розвивається і постійно адаптується до нових викликів. Глобалізація та цифровізація значно підвищують ефективність бізнес-процесів страховиків, що в свою чергу, підвищує рівень конкуренції компаній на страховому ринку.

Меті статі охарактеризувати поточний стан ринку страхових послуг, розглянути основні тенденції його розвитку та визначити ключові проблеми, з якими зіштовхуються учасники цього ринку. Окреслено перспективи розвитку страхування у найближчі роки.

Особливості страхового ринку та страховий ринок в епоху бурхливого розвитку інноваційних та цифрових технологій досліджували багато вітчизняних та зарубіжних вчених. Теоретичні основи та особливості та аналіз розвитку інноваційних технологій у страхуванні розглядали такі вітчизняні вчені: В.Базилевич [1], В.Веретнов, О.Вовчак [4], О.Залетов, С.Зав'ялов, Ю.Клапків, О.Охріменко, Р.Пікус [3], Н.Приказюк та інші.

Ю.Заволока, А.Єфременко, Ю.Малашенко [5] у своїх дослідженнях розглядали нові можливості страхового ринку завдяки використанню інноваційних та цифрових технологій. Але незважаючи на велику кількість праць, тема продовжує бути актуальною, так як пошук інноваційних рішень у діяльності ринку страхових послуг та використання інноваційних технологій є запорукою результативності бізнесу в цілому.

Варто окреслити основні тенденції розвитку на ринку страхових послуг:

1. Зростання цифровізації. Останніми роками страхові компанії активно впроваджують цифрові технології, що дає можливість автоматизувати процеси та полегшити доступ до послуг для клієнтів та

зменшити витрати на обслуговування. Зростання онлайн-страхування, застосунок для мобільних пристроїв, а також використання штучного інтелекту для оцінки ризиків – це ключові тренди, які змінюють ринок.

2. **Посилення конкуренції.** З розвитком нових технологій та збільшенням кількості гравців на ринку конкуренція серед страхових компаній зростає. Це змушує компанії пропонувати нові продукти, покращувати якість обслуговування та розробляти інноваційні стратегії залучення клієнтів.

3. **Зростання значення екологічних ризиків.** Зміни клімату, забруднення повітря та природні катастрофи значно впливають на ринок страхування. Все більше компаній включають у свої страхові продукти покриття ризиків, пов'язаних із змінами клімату, а також розробляють спеціальні продукти для захисту від природних катастроф [1, с. 82].

4. **Розширення продуктового ряду страхування.** Клієнти стають дедалі більш вимогливими, що стимулює компанії розробляти нові страхові продукти. Наприклад, на ринку з'являються послуги страхування від кіберзлочинності, страхування персональних даних та інші спеціалізовані продукти, які раніше не були широко представлені. В умовах військового стану з'явилися продукти страхування військових ризиків.

Нижче на Рис. 1 наведена структура стану ринку страхових послуг та визначені перспективи подальшого розвитку.

Рис. 1. Структура стану ринку страхових послуг та перспективи подальшого розвитку

Варто зазначити на інноваційний розвиток та прояви позитивних тенденцій, страховий ринок стикається з низкою викликів, пропонуємо розглянути деякі з них:

Нестабільність економічної ситуації. Фінансові кризи, інфляція та інші макроекономічні чинники можуть негативно впливати на попит на страхові послуги, оскільки населення та бізнеси зменшують витрати на страхування у важкі економічні часи.

Війна та пандемія COVID-19. Сочатку вплив пандемії COVID-19 змусили страховий ринок розробляти можливості віддаленої роботи. Згодом військові дії, які значно збільшують імовірність руйнування майна, пошкодження здоров'я людей і втрат бізнесу. Це стало викликом для багатьох страхових компаній, яким терміново потрібно було адаптуватись та розробляти нові продукти [1, с. 81].

2. Низька страховка пенсійних і соціальних ризиків. Незважаючи на розвиток приватних пенсійних систем, багато країн продовжують стикатися з проблемою недостатнього страхового захисту пенсіонерів та осіб, що опинилися у складних соціальних умовах.

3. Довіра споживачів. Деякі страхові компанії стикаються з проблемою низької довіри з боку клієнтів через складні умови договорів або затримки з виплатами. Це підриває репутацію ринку та знижує рівень залучення нових клієнтів.

4. Інноваційні ризики. З розвитком нових технологій, таких як автономні автомобілі, штучний інтелект і блокчейн, виникають нові ризики, які складно оцінити та врахувати у страхових продуктах. Це вимагає від страхових компаній гнучкості та оновлення своїх методів оцінки ризиків [6, с. 29].

Але незважаючи на існуючі виклики, перспективи розвитку ринку страхових послуг є досить позитивними:

1. Інновації у страхуванні. Страхові компанії продовжать інвестувати у технології, що дозволить підвищити ефективність їхньої роботи, запропонувати клієнтам більш персоналізовані продукти та покращити якість обслуговування [5, с. 104].

2. Підвищення рівня фінансової грамотності. Страхові компанії все більше уваги приділяють просвіті населення щодо важливості страхування. Це дозволить збільшити попит на страхові послуги у довгостроковій перспективі.

3. Глобалізація ринку. Ринок страхування стає все більш інтегрованим на глобальному рівні, що дозволяє компаніям розширювати свою діяльність за межі національних кордонів та пропонувати свої послуги міжнародним клієнтам.

4. Зростання страхування здоров'я. У світлі пандемії COVID-19 попит на медичне страхування зріс. Люди все більше усвідомлюють важливість доступу до якісної медичної допомоги, що стимулюватиме розвиток цього сегменту ринку.

5. Розробка спеціалізованих страхових продуктів від військових ризиків. Ведення нових полісів, що враховують воєнні ризики: страхування від військових дій, терористичних актів, евакуаційних витрат тощо.

Страховий ринок залишається ключовим елементом фінансової системи, забезпечуючи стабільність та захист від ризиків для громадян та підприємств. Розвиток технологій, зростання конкуренції, війна та зміни у регуляторній політиці створюють як нові можливості, так і виклики для учасників ринку. Компанії мають адаптуватися до нових умов, активно впроваджувати інновації та враховувати зміни у потребах клієнтів, що дозволить їм залишатися конкурентоспроможними на глобальному ринку страхових послуг.

Література:

1. Базилевич В.Д., Базилевич К. Страхова справа. Київ: Знання, КОО, 2002. 203 с.
2. Братюк В., Петричко, М., Полак А. (2023). Оцінка стану та фінансових показників ринку страхових послуг України. *Innovation and Sustainability*. 2023. Вип. 4. С. 81–89. DOI: <https://doi.org/10.31649/ins.2023.4.81.89>
3. Бублик А. А. Інноваційні технології у страхуванні. Проривні інновації на страховому ринку України: збірник матеріалів V Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Київ, 27 жовт. 2021 р.). Київ : КНЕУ, 2021. С. 61–64.
4. Вовчак О. Д., Завійська О. І. Страхові послуги: навч. посіб. Львів Вид-во «Компакт-ЛВ», 2005. Випуск № 62. С. 656.
5. Заволока Ю., Єфременко А., Малащенко Ю. Особливості функціонування страхового ринку України в умовах сучасної цифрової трансформації. *Економіка та держава*. 2020. № 6. С. 102–106.
6. Фесенко Н.В., Яремченко Л.М. Стан та перспективи функціонування страхового ринку України в умовах глобалізації. *Економіка та держава*. 2019. № 8. С. 28–34.